

Received/Geliş	:	2023	/	2023	Accepted/Kabul	:	2023	/	2023	Published/Yayın	:	2023	/	2023
		August		Ağustos			September		Eylül			September		Eylül

Öğretmenlerin Mesleki İşbirliği ile Performansları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Selda Başer¹ Fatma Sertkale² İbrahim Arslan³ Şakir Arslan⁴

Atıf/Reference: Başer, S., Sertkale, F., Arslan, İ. ve Arslan, Ş. (2023). Öğretmenlerin Mesleki İşbirliği ile Performansları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Yönetim ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(3), 278-285.

Özet

Bu araştırmada, öğretmenlerin mesleki işbirliğine yönelik tutumları ile performansları arasındaki ilişkiler ve farklı demografik değişkenlere göre farklılıkların incelenmesi amaçlanmıştır. Ayrıca öğretmenler arasında mesleki işbirliğine yönelik tutumlarının performans üzerindeki etkisinin incelenmesi çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır. İlişkisel tarama modeliyle tasarlanan araştırmanın çalışma grubunu İstanbul ilinde görevli öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda; öğretmenlerin mesleki işbirliğine yönelik tutumları ile performansları ortalamanın üstünde çıkmıştır. Ayrıca öğretmenlerin mesleki işbirliğine yönelik tutum ve performans algılarının kadın ve erkeğe; evli ve bekara; mesleki deneyime göre değişmediği ortaya çıkmıştır. Diğer yandan 22-30 yaş arası grup 31-40 yaş arası ve 41 yaş üstü gruplarına göre daha yüksek performans algıladıkları sonucu çıkmıştır. Performans algılarında lisansüstü grubun lisans grubuna göre daha yüksek olduğu; mesleki işbirliğine yönelik tutumlarda ise lisans ve lisansüstüne göre değişmediği ortaya çıkmıştır. Ayrıca öğretmenlerin mesleki işbirliğine yönelik tutumları ile performans genel boyutları arasında anlamlı ve pozitif bir ilişki çıkmıştır. Son olarak öğretmenler arası mesleki işbirlikleri performanslarını pozitif yönde etkilediği ortaya çıkmıştır.

Anahtar Sözcükler: Meslek işbirliği, öğretmen, performans, tutum.

Investigation of the Relationship between Teachers' Professional Co-operation and Their Performance

Abstract

In this study, it is aimed to examine the relationships between teachers' attitudes towards professional co-operation and their performances and the differences according to different demographic variables. In addition, the main purpose of the study is to examine the effect of teachers' attitudes towards professional co-operation on performance. The study group of the research designed with relational survey model consists of teachers working in Istanbul province. As a result of the research; teachers' attitudes towards professional co-operation and their performances were above average. In addition, it was found that teachers' attitudes and performance perceptions towards professional co-operation did not vary according to male and female, married and single, and professional experience. On the other hand, it was concluded that the 22-30 age group perceived higher performance than the 31-40 age group and the 41+ age group. It was found that the postgraduate group was higher than the undergraduate group in performance perceptions, while attitudes towards professional collaboration did not change according to undergraduate and postgraduate. In addition, there was a significant and positive relationship between teachers' attitudes towards professional co-operation and general dimensions of performance. Finally, it

¹ Öğretmen; Milli Eğitim Bakanlığı, <https://orcid.org/0000-0002-0681-7332>; selda_aktug_2008@hotmail.com;

² Okul Müdürü; Milli Eğitim Bakanlığı, <https://orcid.org/0000-0002-4507-720X>; fatmasertkale@gmail.com;

³ Okul Müdürü; Milli Eğitim Bakanlığı, <https://orcid.org/0009-0009-3020-0314>; ibrahimarslan09@hotmail.com;

⁴ Okul Müdürü; Milli Eğitim Bakanlığı, <https://orcid.org/0000-0003-2183-1025>; sakirarslan75@gmail.com;

was found that professional co-operation between teachers positively affected their performance.

Keywords: Collaboration, teacher, performance, attitude.

1. Giriş

Öğretmenler arasındaki işbirliği, tüm okul topluluğunu olumlu yönde etkileyen bir güçtür. DuFour ve diğerleri (2005, s.128), işbirliğine dayalı faaliyetlerin mesleki öğrenme toplulukları şeklinde artırılmasını savunmakta ve bu tür işbirliğine dayalı topluluklar olarak okullar ve öğretimin iyileştirilmesi için muazzam, eşi benzeri görülmemiş bir umut taşıdığını belirtmektedir. Öğretmenler için olumlu etkiler öz yeterliliğin artması, öğretim etkinliğinin artması ve öğretim kalitesinin iyileşmesi olarak bulunmuştur. Bu olumlu etkiler, öğretmenlerin profesyonel olarak kalitelerini artıracaktır ve Hattie'nin (2015) de belirttiği gibi, öğretmen kalitesi tek başına öğrenci performansındaki varyansın %30'unu oluşturmaktadır. İşbirliği içinde çalışarak oluşturulacak topluluklar, öğretmen etkinliğini ve uzmanlığını artıracaktır.

Öğretmen işbirliğinin olumlu etkisi öğretmen topluluğunu aşmaktadır. Araştırmalar mesleki işbirliği faaliyetlerinin öğrenci başarısı üzerinde olumlu bir etkisi olabileceğini göstermiştir (Dumay, Boonen, & Van Damme, 2013). Lara-Alecio ve diğerleri (2012) öğrenci başarısı üzerinde doğrudan olumlu bir etki bulurken, aynı zamanda, öğretmenleri öğretim stratejileri gibi işbirliğine dayalı etkinliklere katılan öğrencilerin fen ve okuma başarılarının, öğretmenleri bu tür mesleki gelişim etkinliklerine katılmayan öğrencilerden daha yüksek olduğunu bulmuştur. Ancak, nispeten yeni ortaya çıkması nedeniyle, öğretmen işbirliğinin öğrenci başarısı üzerindeki etkilerine ilişkin ampirik kanıtlar sınırlıdır. Araştırmalar, öğretmen işbirliğini tek bir yapı olarak inceleme eğilimindedir ve bu nedenle, belirli işbirliği biçimlerinden elde edilebilecek faydalar hakkında bilgi bilinmemektedir (Reeves, Pun, & Chung, 2017).

Öğretmenlerin öğrencilerinin performansı üzerindeki büyük etkisi ve öğretmen işbirliğinin okulun ve üyelerinin mesleki gelişimi için temel bir unsur olarak sürekli kabul görmesi göz önüne alındığında, dünya genelindeki birçok resmi politika ve eğitim reformunun öğretmenler arasında daha fazla işbirliğine dayalı uygulamalar talep etmesi kritik önem sahiptir. Diğerlerinin yanı sıra Danimarka, Finlandiya, Norveç ve Macaristan gibi ülkeler öğretmen işbirliği faaliyetlerine oldukça fazla zaman ayırmaktadır. Örneğin Finlandiya'da 2016 müfredat reformu, "işbirliğine dayalı bir atmosferin" okul gelişimi için kilit bir amaç olduğunu belirtmiştir; zira okul dersleri arasında birlikte çalışarak yeni müfredatın öğretmen yeterlilik gelişimi gibi hedeflerine ulaşılabilecektir (Halinen, 2015).

Araştırmalar ayrıca etkili bir öğretmenin temel unsurlarından biri olan öğretmen işbirliği ile performans ve iş tatmini arasında olumlu ve anlamlı bir ilişki olduğunu ortaya koymuştur (Mostafa & Pál, 2018). Aslında Johnson (2003, s. 343), işbirliğine dayalı ekiplerde planlama, tartışma ve çalışma yaparken ekiplerde meslektaşlarla yakın çalışmanın önemli duygusal ve psikolojik faydaları olduğunu tespit etmiştir. Bunun bir nedeni, öğretmenler işbirliği yaptığında izolasyon duygularının azalması olabilir. İzolasyon, öğretmenlik mesleğinin belirleyici bir özelliğidir ve sonuçta iş tatminsizliği ve tükenmişlik gibi bir dizi olumsuzluğun yanı sıra tamamen yalnız olma hissine de yol açabilir. İşbirliği sayesinde, belirli öğrenci öğrenme hedeflerine ulaşmak için ortak çalışma teşvik edildiğinden, meslektaşlar arasındaki rekabet önlenir (Williams, 2010).

Ayrıca, bazı çalışmalar öğretmen işbirliğinin öğrenci başarısı üzerinde olumlu bir etkisi olduğunu ortaya koymuştur (Dumay vd., 2013). Örneğin, Goddard ve diğerleri (2010) matematik ve okuma derslerinde öğrenci başarısı üzerinde önemli bir doğrudan pozitif etkinin yanı sıra paylaşılan öğretimsel liderliğin öğrenci başarısı üzerinde yalnızca işbirliği aracılığıyla dolaylı bir etkisi olduğunu bulmuştur. Darling-Hammond ve diğerleri (2017, s. 10) de benzer bir duruş sergileyerek öğretmenlerin birlikte sorun çözme ve öğrenmelerine yönelik etkili işbirlikçi yapıların kullanılması halinde öğrenci başarısının olumlu yönde etkilenebileceğini ortaya koymuştur. Araştırma incelemelerinde, öğretmen işbirliğini etkili mesleki gelişimi oluşturan yedi faktörden biri olarak tanımlamışlar ve öğretmenler işbirliği içinde çalışarak tüm sınıf düzeylerinin, bölümlerinin, okullarının ve/veya bölgelerinin kültürünü ve öğretimini olumlu yönde değiştiren topluluklar oluşturabilirler demişlerdir. Bu aynı zamanda, işbirliğinin bu tür ortamlardaki eğitimcilerin karşılaştığı doğal zorluklar için önemli bir faktör olarak tanımlandığı kaynaştırma sınıflarındaki genel ve özel eğitim öğretmenleri için de önerilmiştir (Gebhardt, Schwab, Krammer, & Gegenfurtner, 2015).

Bu araştırmada, öğretmenlerin mesleki işbirliğine yönelik tutumları ile performansları arasındaki ilişki ve farklı demografik değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmıştır. Ayrıca öğretmenler arasında mesleki işbirliğine yönelik tutumlarının performans üzerindeki etkisinin incelenmesi çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır.

2. Yöntem

Bu araştırma, ilişkisel tarama modeliyle çalışma grubunu İstanbul ilinde görevli öğretmenler (N=244) oluşturmaktadır. Çalışma grubunun seçiminde olasılığa dayanmayan örnekleme çeşidinden uygun (amaca yönelik) örnekleme tekniği kullanılmıştır (Şimşek & Yıldırım, 2013). Araştırmaya katılan öğretmenlerin demografik özellikleri hakkında betimsel istatistiklere ait veriler aşağıdaki Tablo 1’de gösterilmektedir.

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Bilgileri

Değişken	Grup	n	%
Cinsiyet	Kadın	183	75.0
	Erkek	61	25.0
Yaş Grubu	22-30 yaş arası	5	2.0
	31-40 yaş arası	109	44.7
	41 yaş ve üzeri	130	53.3
Medeni Durumu	Evli	196	80.3
	Bekar	48	19.7
Mesleki Deneyimi	1 - 5 yıl arası	4	1.6
	6 - 10 yıl arası	31	12.7
	11 - 15 yıl arası	57	23.4
	16 yıl ve üzeri	152	62.3
Öğrenim Durumu	Lisans	156	63.9
	Lisansüstü	88	36.1

p < .05

Tabloda yer alan istatistiki değerlere göre, araştırmaya katılan öğretmenlerin % 75,0’inin kadın olduğu; % 53,3’ünün 41 yaş ve üzeri olduğu; %80,3’ünün evli olduğu; %62,3’ünün 16 yıl ve üzeri mesleki deneyiminin olduğu ve %63,9’unun lisans mezunu olduğu tespit edilmiştir.

Veri toplama aracı olarak, mesleki işbirliğine yönelik tutum ölçeği, Yılmaz ve Çelik (2020) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek, 13 maddeden oluşmakta ve öğretmenler arasında mesleki işbirliği konusunda öğretmenlerin tutumlarını belirlemede kullanılabilir ölçektir. Linda Koopmans tarafından 2014 yılında geliştirilen ve Gözcü (2019) tarafından Türkçe ’ye uyarlanan Bireysel İş Performansı Ölçeğinde 19 soru maddesi yer bulunmaktadır. Bireysel iş performansı ölçeği işletmelerin verimliliği ile rekabet yeteneğini etkileyen, takım ve örgüt performansında çalışanın önemini ölçmektedir. İstatistik analizlerin SPSS paket programı ile yapılmıştır. Sürekli değişkenlerin normal dağılıma uygunluğunun Skewness ve Kurtosis testi ile test edilmiştir.

Tablo 2. Ölçek ve Alt Boyutların Normallik Varsayımı

	N	Min	Maks	Ort	S.Sapma	Skewness	Std. Hata	Kurtosis	Std. Hata
Mesleki İşbirliğine Yönelik Tutum Ölçeği	244	3.23	5.00	4.4578	.44361	-.395	.156	-.823	.310
Performans Ölçeği	244	3.11	5.00	4.0224	.41579	.286	.156	-.569	.310

p < .05

Mesleki işbirliğine yönelik tutum ile performans ölçeği için çarpıklık ve basıklık değeri +1.5 ile -1.5 arasında olduğu görülmektedir. Tabachnick ve Fidell’ e göre de çarpıklık ve basıklık değeri +1.5 ile -1.5 arasında olduğunu zaman parametrik test olarak kabul edilip ona göre işlem yapılabileceğini ifade etmektedir (Tabachnick & Fidell, 2013). Bu anlamda mesleki işbirliğine yönelik tutum ile performans ölçeği normallik varsayımına göre uygun ve parametrik analizlerin yapılabileceği gerekmektedir.

Ayrıca mesleki işbirliğine yönelik tutum ölçeği aritmetik ortalaması 4,45±0,44 ve performans ölçeği aritmetik ortalaması 4,02±0,42 ile ortalamanın üstünde çıktığı görülmektedir.

3. Bulgular

Araştırmada kullanılan mesleki işbirliğine yönelik tutum ve performans ölçeği ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığının tespiti için bağımsız örneklem t testi yapılmıştır.

Tablo 3. Öğretmenlerin Mesleki İşbirliğine Yönelik Tutum ile Performans Algılarının Cinsiyete Göre İncelenmesi

		Değişken	N	Ortalama	S.S.	t	df	p
Mesleki İşbirliğine Yönelik Tutum Ölçeği	Kadın		183	4.4754	.42658	1.077	242	.283
	Erkek		61	4.4048	.49112			
Performans Ölçeği	Kadın		183	4.0305	.42997	.523	242	.601
	Erkek		61	3.9983	.37228			

p < .05

Bağımsız örneklem t testi, katılımcıların cinsiyetlerine göre öğretmenlerin Mesleki işbirliğine yönelik tutum ve performans algılarının farklarını ortaya koymak için kullanılmıştır. Analiz sonucunda; öğretmenlerin algılarına göre öğretmenlerin mesleki işbirliğine yönelik tutum ve performans algılarının kadın ve erkeğe göre değişmediği ortaya çıkmıştır.

Araştırmada kullanılan mesleki işbirliğine yönelik tutum ve performans ölçeği ile yaş grupları arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığının tespiti için ANOVA testi yapılmıştır.

Tablo 4. Öğretmenlerin Mesleki İşbirliğine Yönelik Tutum ile Performans Algılarının Yaş Gruplarına Göre İncelenmesi

		f. x ss Değerleri				ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	X	S.S.	Var.K.	KT	Sd	KO	F	p	
Mesleki İşbirliğine Yönelik Tutum Ölçeği	22-30 yaş arası	5	4.4615	.32636	Gruplar arası Grup içi Toplam	.285 47.534 47.819	2 241 243	.143 .197	.724	.486	
	31-40 yaş arası	109	4.4954	.41165							
	41 yaş ve üzeri	130	4.4260	.47255							
	Total	244	4.4578	.44361							
Performans Ölçeği	22-30 yaş arası	5	4.4947	.23420	Gruplar arası Grup içi Toplam	1.206 40.804 42.010	2 241 243	.603 .169	3.562	.030* 1>2.3	
	31-40 yaş arası	109	4.0309	.43514							
	41 yaş ve üzeri	130	3.9972	.39507							
	Total	244	4.0224	.41579							

p < .05

Tabloda görülebileceği üzere, mesleki işbirliğine yönelik tutum ve performans ölçeği algılarına ait aritmetik ortalamalarının yaş durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda;

Performans ölçeği ile yaş gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (F(2,241); ,030). Bu farkın tespiti için post hoc analizlerinden LSD sonucuna göre 22-30 yaş arası grup 31-40 yaş arası ve 41 yaş üstü gruplarına göre daha yüksek performans algıladıkları sonucu çıkmıştır.

Araştırmada kullanılan mesleki işbirliğine yönelik tutum ve performans ölçeği ile medeni durumları arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığının tespiti için bağımsız örneklem t testi yapılmıştır.

Tablo 5. Öğretmenlerin Mesleki İşbirliğine Yönelik Tutum ile Performans Algılarının Medeni Durumlarına Göre İncelenmesi

		Değişken	N	Ortalama	S.S.	t	df	p
Mesleki İşbirliğine Yönelik Tutum Ölçeği	Evli		196	4.4576	.45309	-.010	242	.992
	Bekar		48	4.4583	.40703			
Performans Ölçeği	Evli		196	3.9970	.40405	-1.938	242	.054
	Bekar		48	4.1261	.45037			

p < .05

Bağımsız örneklem t testi, öğretmenlerin medeni durumuna göre mesleki işbirliğine yönelik tutum ve performans algılarının farklarını ortaya koymak için kullanılmıştır. Analiz sonucunda; öğretmenlerin algılarına göre mesleki işbirliğine yönelik tutum ve performans algılarının evli ve bekara göre değişmediği ortaya çıkmıştır.

Araştırmada kullanılan mesleki işbirliğine yönelik tutum ve performans ölçeği ile mesleki deneyim grupları arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığının tespiti için ANOVA testi yapılmıştır.

Tablo 6. Öğretmenlerin Mesleki İşbirliğine Yönelik Tutum ile Performans Algılarının Mesleki Deneyim Gruplarına Göre İncelenmesi

Puan	Grup	f. x ss Değerleri				ANOVA Sonuçları								
		N	X	S.S.	Var.K.	KT	Sd	KO	F	p				
Mesleki İşbirliğine Yönelik Tutum Ölçeği	1 - 5 yıl arası	4	4.3462	.40461	Gruplar arası	.194	3	.065	.326	.806				
	6 - 10 yıl arası	31	4.3970	.36466							Grup içi	47.625	240	.198
	11 - 15 yıl arası	57	4.4615	.44475							Toplam	47.819	243	
	Total	244	4.4578	.44361										
Performans Ölçeği	1 - 5 yıl arası	4	3.9342	.23684	Gruplar arası	.700	3	.233	1.355	.257				
	6 - 10 yıl arası	31	3.9304	.42702							Grup içi	41.310	240	.172
	11 - 15 yıl arası	57	4.1053	.45872							Toplam	42.010	243	
	16 yıl ve üzeri	152	4.0125	.39774										
Total	244	4.0224	.41579											

p < .05

Tabloda görülebileceği üzere, mesleki işbirliğine yönelik tutum ve performans ölçeği algılarına ait aritmetik ortalamalarının mesleki deneyim değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda; mesleki işbirliğine yönelik tutum ve performans algılarının mesleki deneyime göre değişmediği ortaya çıkmıştır.

Araştırmada kullanılan mesleki işbirliğine yönelik tutum ve performans ölçeği ile eğitim durumları arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığının tespiti için bağımsız örneklem t testi yapılmıştır.

Tablo 7. Öğretmenlerin Mesleki İşbirliğine Yönelik Tutum ile Performans Algılarının Eğitim Durumlarına Göre İncelenmesi

Değişken		N	Ortalama	S.S.	t	df	p
Mesleki İşbirliğine Yönelik Tutum Ölçeği	Lisans	156	4.4270	.42943	-1.444	242	.150
	Lisansüstü	88	4.5122	.46519			
Performans Ölçeği	Lisans	156	3.9669	.39036	-2.815	242	.005*
	Lisansüstü	88	4.1208	.44281			

p < .05

Bağımsız örneklem t testi, öğretmenlerin eğitim durumuna göre mesleki işbirliğine yönelik tutum ve performans algılarının farklarını ortaya koymak için kullanılmıştır. Analiz sonucunda; öğretmenlerin algılarına göre performans algılarının lisansüstü grubun lisans grubuna göre daha yüksek olduğu; mesleki işbirliğine yönelik tutumlarda ise lisans ve lisansüstüne göre değişmediği ortaya çıkmıştır.

Aşağıdaki tabloda, öğretmenlerin Mesleki işbirliğine yönelik tutum ve performans algıları arasındaki ilişki incelenmiştir.

Tablo 8. Korelasyon Tablosu

Değişkenler	N	X	S.S.	1	2
1 Mesleki İşbirliğine Yönelik Tutum Ölçeği	244	4.45	.44	1	.514*
2 Performans Ölçeği	244	4.02	.42		1

p < .01

Pearson korelasyon analizine ilişkin bulgularda; araştırma kapsamındaki öğretmenlerin mesleki işbirliğine yönelik tutum ile performans genel boyutları arasında anlamlı ve pozitif bir ilişki çıkmıştır (r=.514;p<0,01). Katılımcıların algılarına göre, öğretmenlerin mesleki işbirliğine yönelik tutumlarının performans algıları üzerine ne gibi etkilerinin olduğunu incelemek için çoklu doğrusal regresyon analizi yapılmıştır.

Tablo 9. Öğretmenlerin Öğretmenler Arasında Mesleki İşbirliğine Yönelik Tutumlarının Performans Algıları Üzerine Etki Analizi

Değişken	B	Beta	t	Sig.	VIF	R	R ²	Uyarlanmış R ²	F
Sabit	1.875		8.099	.000					
Mesleki İşbirliğine Yönelik Tutum Ölçeği	.482	.514	9.319	.000*	1.000	.514 ^a	.264	.261	.000 ^b

p < .05

Öğretmenlerin mesleki işbirliğine yönelik tutumları performans algılarını anlamlı bir şekilde yordamaktadır [(R= .514; R²= .264; Uyarlanmış R²= .261) F(1,242)= .000; p<0,01]. Buna göre öğretmenlerin 100 birimlik mesleki işbirliğindeki artışları performanslarını %48,2 artırmaktadır. Diğer bir ifade ile öğretmenler arası mesleki işbirlikleri performanslarını pozitif yönde etkilemektedir.

4. Sonuç ve Öneriler

Bu araştırma, öğretmenlerin mesleki işbirliğine yönelik tutumları ile performansları arasındaki ilişki ve farklı demografik değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmıştır. Ayrıca öğretmenler arasında mesleki işbirliğine yönelik tutumlarının performans üzerindeki etkisinin incelenmesi çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır. İlk bulgu, öğretmenlerin mesleki işbirliğine yönelik tutumları ile performansları ortalamasının üstünde çıkmıştır. Reeves ve diğerleri (2017) işbirliği sayesinde öğretmenlerin öğretim uygulamaları üzerinde düşünmek için daha fazla zamana sahip olabileceklerini ve böylece yaptıklarının işe yarayıp yaramadığını değerlendirebileceklerini ve buna bağlı olarak sınıftaki eylem ve davranışlarını değiştirebileceklerini veya güçlendirebileceklerini öne sürmektedir.

Ayrıca öğretmenlerin mesleki işbirliğine yönelik tutum ve performans algılarının kadın ve erkeğe; evli ve bekar; mesleki deneyime göre değişmediği görülmüştür. Diğer yandan 22-30 yaş arası grup 31-40 yaş arası ve 41 yaş üstü gruplarına göre daha yüksek performans algıladıkları sonucu çıkmıştır. Performans algılarında lisansüstü grubun lisans grubuna göre daha yüksek olduğu; mesleki işbirliğine yönelik tutumlarda ise lisans ve lisansüstüne göre değişmediği ortaya çıkmıştır. Ayrıca öğretmenlerin mesleki işbirliğine yönelik tutumları ile performans genel boyutları arasında anlamlı ve pozitif bir ilişki çıkmıştır. Son bulgu olarak öğretmenler arası mesleki işbirlikleri performanslarını pozitif yönde etkilediği ortaya çıkmıştır.

Norveç'te üç okulda bir yıl boyunca yürütülen bir çalışmada Svendsen (2016), işbirliği uygulamaları sayesinde öğretmenlerin "sorgulamaya dayalı fen öğretimi" adı verilen yeni bir öğretim biçimini benimseyebildiklerini ve bunun da öğretmenlerin güven kazanmalarına, performansların artmasına, eleştirel düşüncelerine ve öğretim uygulamaları hakkında derinlemesine düşüncelerine olanak tanıdığını ortaya koymuştur. Ronfeldt ve arkadaşları (2015, s. 508) tarafından 336 Miami-Dade County devlet okulunda yürütülen bir çalışmanın sonuçları, "işbirliğinin öğretmenlerin ve okulların öğrenci başarısını artırmadaki etkinliği üzerinde" güçlü korelasyonel ve muhtemelen nedensel etkileri olduğunu göstermiştir. İşbirliğinin kalitesindeki artışın okullarda iyileşmeye yol açabileceğini ve öğretmen performanslarının artabileceğini savunmuşlar ve güçlü işbirliği ortamlarına sahip okullarda öğrenci başarısının daha yüksek olduğunu göstermişlerdir. Ronfeldt'in bulguları, öğretmen ve öğrencilerin öğretim stratejileri ve müfredat, gruplara veya bireylere yönelik öğretim yaklaşımları ve değerlendirme yaklaşımları alanlarında işbirliğinden fayda sağladığını göstermiştir.

Kaynakça

- Darling-Hammond, L., Hyler, M. E., & Gardner, M. (2017). *Effective Teacher Professional Development*. CA: Learning Policy Institute.
- DuFour, R., Eaker, R., & Dufour, R. (2005). *On Common Ground: The Power of Professional Learning Communities*. Bloomington: Solution Tree.
- Dumay, X., Boonen, T., & Van Damme, J. (2013). Principal leadership long term indirect effects on learning growth in mathematics. *Elem. School J.* , 225–25.
- Gebhardt, M., Schwab, S., Krammer, M., & Gegenfurtner, A. (2015). General and special education teachers' perceptions of teamwork in inclusive classrooms at elementary and secondary schools. *J. Educ. Res.* , 129–146.
- Gözcü, H. (2019). *Spor Merkezi Yöneticilerinin Liderlik Tarzlarının Çalışan Performansı İle İlişkisi*. Sakarya :

- Halinen, I. (2015). What is Going on in Finland? – Curriculum Reform 2016. *Finnish National Agency of Education*.
- Hattie, J. (2015). *What Works Best in Education: The Politics of Collaborative Expertise*. London: Pearson.
- Johnson, B. (2003). Teacher collaboration: good for some, not so good for other. *Educ. Stud.*, 337–350.
- Lara-Alecio, R., Tong, F., Irby, B. J., Guerrero, C., Huerta, M., & Fan, Y. (2012). The effect of an instructional intervention on middle school English learners' science and English reading achievement. *J. Res. Sci. Teach.*, 987–1011.
- Mostafa, T., & Pál, J. (2018). *Science teachers' satisfaction: evidence from the PISA 2015 teacher survey*. Paris: OECD Publishing.
- Reeves, P., Pun, W., & Chung, K. (2017). Influence of teacher collaboration on job satisfaction and student achievement. *Teach. Teach. Educ.*, 227–236.
- Ronfeldt, M., Farmer, S. O., Kiel, M., & Grissom, J. A. (2015). Teacher collaboration in instructional teams and student achievement. *Am. Educ. Res. J.* , 475–514.
- Svendsen, B. (2016). Teachers' experience from a school-based collaborative teacher professional development programme: reported impact on professional development. *Teach. Dev.* , 313–328.
- Şimşek, H., & Yıldırım, A. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Tabachnick, B., & Fidell, L. (2013). *Using Multivariate Statistics*. Boston : Pearson.
- Williams, M. L. (2010). *Teacher collaboration as professional development in a large, suburban high school (Dissertation)*. Omaha: University of Nebraska.
- Yılmaz, K., & Çelik, M. (2020). Öğretmenler arasında mesleki işbirliğine yönelik tutum ölçeğinin geliştirilmesi. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 731-740.

EXTENDED ABSTRACT

In this study, it is aimed to examine the relationship between teachers' attitudes towards professional co-operation and their performance according to different demographic variables. In addition, the main purpose of the study is to examine the effect of teachers' attitudes towards professional co-operation on performance.

Co-operation among teachers is a force that positively affects the whole school community. DuFour et al. (2005, p.128) argue for increasing collaborative activities in the form of professional learning communities and state that such collaborative communities hold enormous, unprecedented promise for improving schools and teaching. Positive effects for teachers were found to be increased self-efficacy, increased teaching effectiveness and improved teaching quality. These positive impacts will improve the quality of teachers as professionals and, as Hattie (2015) notes, teacher quality alone accounts for 30 per cent of the variance in student performance. Collaborative communities of practice will increase teacher effectiveness and expertise.

The positive impact of teacher collaboration goes beyond the teacher community. Research has shown that professional collaboration activities can have a positive impact on student achievement (Dumay, Boonen, & Van Damme, 2013). While Lara-Alecio et al. (2012) found a direct positive impact on student achievement, they also found that students whose teachers participated in collaborative activities such as instructional strategies had higher science and reading achievement than students whose teachers did not participate in such professional development activities. However, due to its relatively recent emergence, empirical evidence on the effects of teacher collaboration on student achievement is limited. Research tends to examine teacher collaboration as a single construct and, therefore, information about the benefits that can be derived from specific forms of collaboration is unknown (Reeves, Pun, & Chung, 2017).

Given the great influence of teachers on the performance of their students and the continuous recognition of teacher collaboration as an essential element for the professional development of the school and its members, it is critical that many official policies and educational reforms around the world demand more collaborative practices among teachers. Countries such as Denmark, Finland, Norway and Hungary, among others, devote considerable time to teacher co-operation activities. In Finland, for example, the 2016 curriculum reform stated that a "collaborative atmosphere" is a key goal for school improvement, as by working together across school subjects, the new curriculum's goals, such as teacher competence development, can be achieved (Halinen, 2015).

In this study, the study group consists of teachers (N=244) working in Istanbul province with relational survey model. In the selection of the study group, appropriate (purpose-oriented) sampling technique was used (Şimşek & Yıldırım, 2013).

The aim of this research is to examine the relationship between teachers' attitudes towards professional collaboration and their performance according to different demographic variables. In addition, the main purpose of the study is to examine the effect of teachers' attitudes towards professional co-operation on performance. The first finding was that teachers' attitudes towards professional co-operation and their performance were above average. Reeves et al. (2017) suggest that through collaboration, teachers can have more time to reflect on their teaching practices and thus evaluate whether what they are doing is working or not and accordingly change or strengthen their actions and behaviours in the classroom.

It was also found that teachers' attitudes and performance perceptions towards professional co-operation did not vary according to male and female, married and single, and professional experience. On the other hand, it was concluded that 22-30 age group perceived higher performance than 31-40 age group and 41+ age group. It was found that the postgraduate group was higher than the undergraduate group in performance perceptions, and attitudes towards professional collaboration did not change according to undergraduate and postgraduate. In addition, there was a significant and positive relationship between teachers' attitudes towards professional co-operation and general dimensions of performance. As a final finding, it was found that professional co-operation between teachers positively affected their performance.

In a study conducted in three schools in Norway for one year, Svendsen (2016) found that through collaborative practices, teachers were able to adopt a new teaching style called "inquiry-based science teaching", which enabled teachers to gain confidence, improve performance, think critically and reflect on their teaching practices. The results of a study conducted by Ronfeldt et al. (2015, p. 508) in 336 Miami-Dade County public schools showed that "collaboration has strong correlational and possibly causal effects on the effectiveness of teachers and schools in raising student achievement". They argued that an increase in the quality of collaboration can lead to improved schools and teacher performance, and showed that student achievement was higher in schools with strong collaborative environments. Ronfeldt's findings showed that teachers and students benefit from collaboration in the areas of teaching strategies and curriculum, teaching approaches to groups or individuals, and assessment approaches.